

po předchozím zjištění, že není chemicky upravena, a že v odstavci (2) § 4 cit. nař. jest ustanovení, jak si celní úřad má počínati, a v odst. (3) § 4 cit. nař. jak si má počínati výzkumný ústav. Jest sice pravda, že ve vládním nařízení není ustanovení o právech a o povinnostech železnice v případě takové mezinárodně přepravované zásilky, ale toho nebylo třeba, poněvadž tu platí všeobecné předpisy železničního přepravního řádu a železničního celního řádu. Stanoví-li se v § 2 žel. cel. ř. čís. 168/27 sb. z. a n., že železniční podniky jsou povinny stanovit v pohraničních stanicích takové zdržení, jakého jest potřebí k výkonu celního řízení, a v § 2 čl. 62 žel. př. ř., že železnice splňuje předpisy celní, berní, finanční nebo policejní, pokud je zboží na cestě, a že má při tom povinnost speditéra, jest z toho zřejmo, že má i právo žádati náhradu všeho, co vynaložila za odesílatele na výlohách a nákladech nebo co k provedení obchodu nutně neb užitečně vynaložila (čl. 371 a 381 obchod. zák.). Odesílatel sice nepředepsal v nákladních listech nepřípustný způsob plnění celních předpisů, ani nenavrl z několika řízení celních to, které nevede k nejrychlejšímu výsledku, takže tu nejde o případ vybrání zdržného podle § 4 čl. 62 žel. př. ř. a doplňujícího ustanovení V. k tomuto § 4 čl. 62 žel. př. ř. (výnos min. železnic z 28. července 1928 čís. 33478). Než odesílatel, zastoupený železnicí, chtěje, aby se cizozemská mouka dostala do tuzemského volného oběhu, žádal za takový způsob celního řízení, jak ho předpisuje § 4 cit. vládn. nař. Tím se podrobil všem důsledkům z řízení toho vyplývajícím a musí podle § 4 odst. (4) cit. vládn. nař. veškeré výlohy spojené s prozkoumáním povahy mouky, k nimž patří i zdržné, železnici hraditi. Zásada § 6 čl. 67 žel. př. ř., že se lhůta odběrná staví mimo jiné celním nařízením, pokud pro určité zboží tento řád nebo tarif neustanovuje jinak, tu neplatí, poněvadž vládn. nař. čís. 95/30 sb. z. a n. jakožto lex specialis stanovilo pro tyto zvláštní případy přepravovaného zboží zvláštní předpisy. Poukazuje-li odpůrce dovolatelův v dovolací odpovědi k tomu, že pro něho není uvedené vládní nařízení rozhodující, poněvadž bylo vydáno 4. července 1930 a tedy nebylo v platnosti v době odeslání zboží, stačí k tomu poukázat, že pro otázku platnosti vládního nařízení pro celní úkony a vybrání zdržného jest rozhodným den, kdy tyto úkony byly předsevzaty, což se stalo po dojití zboží do celních stanic 7. července a 12. července, tedy již za platnosti vládního nařízení.

Čís. 13525.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Pokud jde o nekalou soutěž, používala-li nová firma pro svůj podnik doporučení pro veřejnou obchodní společnost v likvidaci, třebas k tomu likvidatoři společnosti svolili.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, Rv I 1925/32.)

Žalobce Emanuel P. a Jaroslav Č. utvořili veřejnou obchodní společnost, jež pod firmou P. a Č. vyráběla stroje. Společnost dnem 1. ledna 1930 likvidovala. Žalobce založil firmu E. P., továrna strojů a slévárna a syn Jaroslava Č-a ještě s jinými osobami založil veřejnou obchodní

společnost Č. a spol., jež též vyráběla stroje. Se svolením likvidatorů firmy P. a Č. používala firma Č. a spol. doporučujících dopisů znějících na firmu P. a Č. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Emanuel P. na firmě Č. a spol., by žalovaná byla uznána povinou, zdržeti se dalšího předkládání doporučujících dopisů zákazníků firmy P. a Č. na tuto firmu původně znějících a pozměněných v adrese na firmu Č. a spol. a odstraniti závadné knihy těchto doporučení do čtrnácti dnů. **Procesní soud** prvního stolu uznal podle žaloby. **Důvody:** Soud sdílí žalobcův názor jen pokud jde o použití doporučujících dopisů firmy P. a Č. při uzavírání obchodů žalovanou. Nahlédnutím do knihy doporučení jest zjištěno, že adresa dopisů těch změněna jest tak, jako by zněly na žalovanou firmu, toto přizpůsobení dopisů těch jest způsobilé oklamati zákaznictva, jako by šlo o podnik, kterému tyto dopisy svědčí, což se s pravdou nesrovnává, a předkládáním dopisů těch zákaznictvu při uzavírání obchodů mělo se docíliti snažšího rozprodeje nabízených výrobků a měla se tímto jednáním zjednati podniku tomu přednost při soutěži na úkor soutěžitelů jiných, což jasně vyplývá z výpovědi svědka Jaroslava Č.-a, který uvádí, že zákazníci žádají při koupi doporučení, zejména, že chtějí věděti, komu stroje ty byly prodány a jak byli s nimi zákazníci spokojeni. Toto jednání přičí se též dobrým mravům soutěže, používá-li podnik doporučujících dopisů, které mu nebyly zaslány, nýbrž jiné firmě a v nichž provede úpravu tak, jako by zněly na podnik ten. Na tom, zda snad likvidatoři firmy, jíž dopisy ty patřily, dali k tomuto padělání dopisů svolení, nic nezáleží, to by mohlo snad míti významu pro firmu, jež svolení k tomu dala v tom směru, že by nemohla zakročiti proti žalované straně pro používání těchto dopisů, nikoliv však pro jiné soutěžitele, ohledně nichž snaží se žalovaná strana tímto svým jednáním nabýti přednosti v soutěži, ježto není pochyby o tom, že takovýmto zjednáváním zákaznictva mohli by poškozeni býti jiní soutěžitelé, zejména žalobce. Žalovaná strana brání se ovšem i tím, že použití dopisů těch bylo třeba k rozprodeji strojů hotových i nehotových, které právě koupila od firmy, na kterou dopisy ty zněly; tu však by dobré mravy soutěže vyžadovaly, by zákazníkům uvedla, že stroje ty pocházejí od jiné firmy, než firmy žalované, a mohla pak předložiti dopisy doporučující firmy, stroje ty vyráběvší a nepotřebovala se uchýlovati k úskoku, jako by pochvalné a doporučující dopisy jí samé platily. Soud spatřuje právě v této úpravě dopisů a předkládání jich v této úpravě zákaznictvu znak nekalé soutěže, zejména jednání přičící se dobrým mravům soutěže. Jsou tu tedy podmínky žaloby zdržovací podle §§ 1 a 2 zákona o nekalé soutěži a jest žalobce oprávněn k žalobě té dle § 15 odst. (1) cit. zákona. **Odvolací soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Nesprávné právní posouzení věci spatřuje odvolání v tom, že soud prvního stolu shledal v jednání odvolatelčině nekalou soutěž, ačkoli jednala bezelstně, žalobce není jím poškozen a není proto ani k žalobě oprávněn. Pokud jde o to, že žalovaná jednala bezelstně, není to směrodatné, neboť nekalé soutěže dopustiti se může pachatel bez zlého úmyslu, ba dokonce i jednáním zcela bezděčným. Co se pak týče druhé výtky, že žalobce nebyl, po případě nemohl býti jednáním žalované poškozen, poněvadž prý jako společník firmy P. a Č. v likvidaci je zastupován soudními likvidatory a když tito dali k jednání žalované strany svolení v zá-

jmu zdárné likvidace, by mohly býti staré stroje výhodněji prodány, jednali jeho jménem a na jeho prospěch, nemůže odvolací soud s názorem odvolání souhlasiti a má shodně s prvním soudem za to, že v souzeném případě skutečně o nekalou soutěž ve smyslu zákona jde a že zejména též žalobce mohl jednáním žalované strany býti poškozen ve své vlastnosti jako její soutěžitel. Jest především uvážiti, že dřívější, nyní v likvidaci se nalézající firma P. a Č. není jako taková v obchodním světě a styku totožná s nynějším samostatným podnikem žalobcovým, přes to, že byl a vlastně ještě je veřejným jejím společníkem a že tudíž jako konkurent žalované firmy má zajisté zájem na tom, by zneužíváním korespondence dřívější společenské firmy nezískávala žalovaná firma při soutěži s ním výhodnější posice před ním, obzvláště když na jednání likvidatorů nemá vliv, ačkoli jde o věc, která se i jeho dotýká a které nemůže sám zabrániti. I když snad jednáním žalované mohlo by se docíliti lepšího úspěchu likvidace, který by pak přišel i žalobci k dobru, přece jen na druhé straně je zase tím poškozován při svém nynějším podnikání, neboť nemůže o tom býti pochybnosti, že žalovaná používáním doporučení platících nikoli jí, nýbrž dřívější firmě, upravených uměle tak, jako by adresovány byly jí samé, může získati zakázky, které by jí jako takové nikdy nepřipadly a mohly by po případě také připadnouti žalobci. Že žalovaná strana vzala továrnu dřívější firmy do nájmu a koupila nedodělané (neprodané) její stroje, neopravňuje ji ještě ani s případným svolením likvidatorů k tomu, aby na úkor jiných svých soutěžitelů, mezi nimi i žalobce falšovala nepatřící jí korespondenci takovým způsobem, jak činila, a který příčí se nejen dobrým mravům soutěže, nýbrž i dobrým mravům vůbec.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Není v rozporu se spisy úvaha napadeného rozsudku, že žalovaná může na základě uměle upravených doporučení, jako by byla adresována jí samé, získati zakázky, které by jí jako takové nikdy nepřipadly a mohly by eventuelně připadnouti žalobci. Především jde právě jen o úvahu a nikoliv o tvrzení skutkové okolnosti, z níž by byly vyvozovány závěry a jež by se nekryla s obsahem spisů. Ale ani věcně není tato výtku oprávněna. Žalovaná sama připouští, že upravila doporučení za tím účelem, aby snadněji a rychleji mohla odprodati stroje, které převzala od likvidátorů. O odprodej strojů tedy šlo, nikoli o jejich výrobu, odprodeji však nevadily patenty žalobcovy, když likvidátoři společnosti P. a Č., již stroje patřily a jejímž veřejným společníkem byl žalobce, nečinili námitek, naopak stroje ty žalované firmě právě za účelem odbytu přenechali a k urychlenému odprodeji napomáhali. Při prodeji těchto strojů vyvinula pak žalovaná firma závadnou činnost, kterou nižší soudy právem charakterisují jako příčící se zákonu proti nekalé soutěži (§§ 1 a 2 zák. čís. 111/1927 sb. z. a n.). Odvolací soud zejména správně poukazuje k tomu, že i žalobce mohl býti jednáním žalované poškozen ve své vlastnosti jako soutěžitel. Že pak žalovaná hleděla získati přednost s o b ě a nikoliv strojům, je patrné právě z úpravy doporučení tak jako by byla adresována na ni. Kdyby byla chtěla dopo-

ručovati jen stroje, nemusila vůbec zakrývati skutečný jejich původ. Jinak stačí poukázati k vystižným důvodům napadeného rozsudku, které dovoláním nebyly vyvráceny.

Čís. 13526.

Splátkové obchody (zákon ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák.).

Není podstatnou náležitostí splátkového obchodu, by jednotlivé splátky byly číselně stejně vysoké nebo vždy v určitém údobí stejně splatné.

Jde o splátkový obchod, prohlásil-li kupitel při objednávce, že hotové zaplacení kupní ceny najednou není možné, načež prodávatel zaslal kupiteli na zaplacení kupní ceny několik složných lístků.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, Rv I 737/34.)

Proti povolení exekuce na základě rozsudku okresního soudu ve Vídni I., vnitřní město, podali dlužníci odpor, ježto prý jde o splátkový obchod podle zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák. Procesní soud prvního stádu v Praze vyhověl odporu a prohlásil exekuci za nepřípustnou. Odvolací soud odpor zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Jádro řešení souzeného případu spočívá jen v zodpovězení otázky, zda mezi stranami byl uzavřen splátkový obchod ve smyslu § 1 zákona ze dne 27. dubna 1896 čís. 70 ř. zák., čili nic. Splátkovými obchody ve smyslu tohoto zákona jsou zvláštní úvěrové obchody, u nichž je příznačné — nehledíc k ostatním náležitostem § 1 cit. zák. požadovaným, — že tržová cena za dodané zboží má býti zaplácena po částkách (splátkami). Zákon ovšem jinak blíže nevyznačil pojem splátkového obchodu, ponechav rozhodnutí o tom okolnostem jednotlivého případu (§§ 8 a 9 splátkového zákona), zejména ani blíže nevysvětlil, jak je rozuměti slovům »zaplacení kupní ceny po částkách«. Než z pojmu splátkového obchodu, jak se vytvořil v hospodářském životě, jakož i účelu splátkového zákona, vydaného v zájmu a k ochraně kupců hospodářsky slabých, vyplývá, že jde o splátkový obchod ve smyslu splátkového zákona vždy tam, kde kupní cena má býti zaplácena větším počtem splátek v poměru k celkové její výši a to splátek, jež jsou jednotlivě hospodářské situaci kupitele přiměřeny a jež mu tak umožňují koupiti věc za cenu, pro niž by jinak neměl úhrady. Pro pojem splátkového obchodu je rozhodný právě tento znak a není potřebí a ani podstatnou náležitostí splátkového obchodu ve smyslu splátkového zákona, aby snad byly jednotlivé splátky číselně stejně vysoké nebo vždy v určitém údobí stejně splatné (§ 3 zákona splát. opakem). Posuzuje-li se věc s těchto hledisek, rozhodl odvolací soud právně mylně, neshledal-li ve smlouvě mezi stranami uzavřené splátkový obchod. Podle zjištění napadeného rozsudku měla býti cena objednaného zboží, vymáhaná podle exekučního spisu okresního soudu v Š. nyní ve výši 4.599 Kč (bez úroků